

Naujasis europinis bauhausas 2025 m. premijos

GAIRĖS PARAIŠKŲ TEIKĖJAMS

1. NAUJASIS EUROPINIS BAUHAUZAS

Naujasis europinis bauhausas (NEB) – pagal [Europos žaliąjį kursą](#) įgyvendinama ES politikos ir finansavimo iniciatyva, kuria propaguojami tvarūs sprendimai, kaip transformuoti apstatytą aplinką ir gyvenimo būdą vykstant žaliajai pertvarkai. Ieškoma sprendimų, kurie būtų ne tik tvarūs, bet ir įtraukūs ir gražūs ir kuriais kartu būtų puoselėjama vietų, tradicijų ir kultūrų įvairovė Europoje ir už jos ribų.

Tiesdamas tiltus tarp skirtingų visuomenės sluoksnių, persmelkdamas įvairias disciplinas ir remdamasis visų lygių dalyvavimu, naujasis europinis bauhausas įkvepia judėjimą, kuriuo siekiama palengvinti ir nukreipti mūsų visuomenių pertvarką remiantis trimis neatsiejamomis vertybėmis:

- **tvarumu** – nuo klimato srities tikslų iki žiediško, nulinės taršos ir biologinės įvairovės,
- **įtrauktimi** – nuo įvairovės puoselėjimo iki prieinamumo ir įperkamo užtikrinimo,
- **estetika ir žmonių potyrių kokybė**, grindžiamomis dizainu ir kultūrine nauda.

Naujojo europinio bauhauso sprendimais šios vertybės įtvirtinamos veiksmuose, kuriuose **dera vietos, Europos ir pasaulio lygmenys ir išnaudojamos dalyvaujamųjų ir tarpdalykių metodų galimybės**. Naujojo europinio bauhauso iniciatyvos esmė – vietos suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas bendrai kuriant NEB projektus.

2. NAUJOJO EUROPINIO BAUHAUZO PREMIJOS

NEB (Naujojo europinio bauhauso) premijos – pripažintas konkursas, per kurį apdovanojami esami projektai ir idėjos, kuriuos parengė jauni ir perspektyvūs talentai ir kuriais integruojamos trys pagrindinės NEB vertybės ir veikimo principai (dalyvavimu grindžiamas procesas, daugiapakopis bendradarbiavimas ir tarpdalykis požiūris), bei kuriuo didinamas jų matomumas. Iki šiol konkursas buvo rengiamas 4 kartus (2021 m., 2022 m., 2023 m. ir 2024 m.), gauta per 5000 paraiškų ir **72 laureatams** iš viso skirta **1 545 000 EUR**.

NEB premijos yra svarbios pristatant iniciatyvą Europos piliečiams ir kaupiant įkvepiančių projektų rezervą. Konkurso sėkmę rodo tai, kad regionai ir miestai imasi įgyvendinti konkrečius NEB įkvėptus projektus, iš kurių kai kurie yra bendrai finansuojami ES lėšomis. Be to, NEB premijomis skatinamas jaunimo dalyvavimas ir

kartų dialogas siekiant tvarių, įtraukių projektų – per ketverius metus pritraukta daugiau kaip 1700 jaunimo idėjų.

3. 2025 M. NAUJOJO EUROPINIO BAUHAUZO PREMIJŲ KONKURSAS

NEB premijoms gauti galima teikti projektus ir koncepcijas, įgyvendinamas ES, Vakarų Balkanuose¹ ir Ukrainoje. Penktą kartą teikiant NEB premijas bus prisidėta prie ES pastangų gerinti būsto įperkamumą skiriant keturias **NEB įperkamo būsto premijas** ES baigtiems įgyvendinti projektams, kuriais suteikiami tvaraus, įtraukaus, gražaus ir įperkamo būsto sprendimai, laikantis NEB vertybių ir principų.

2025 m. premijos bus teikiamos keturiuose pripažintose kategorijose, grindžiamose teminėmis pertvarkos kryptimis, kuriomis vadovaujamosi įgyvendinant naujojo europinio bauhauzo iniciatyvą²:

- **ryšio su gamta atkūrimo,**
- **bendrystės jausmo atgaivinimo,**
- **pirmumo vietoms ir žmonėms, kuriems to labiausiai reikia,**
- **žiedinės pramonės ekosistemos formavimo ir gyvavimo ciklu grindžiamos koncepcijos rėmimo.**

Kiekvienoje iš keturių konkurso kategorijų nustatytos dvi lygiagrečios pakategorės:

- **A pakategorė „Naujojo europinio bauhauzo čempionai“** bus skirta esamiems ir užbaigtiems projektams, kuriuose pasiekta aiškių teigiamų rezultatų;
- **B pakategorė „Kylančios naujojo europinio bauhauzo žvaigždės“** bus skirta jaunųjų – ne vyresnių kaip 30 metų – talentų pateiktoms koncepcijoms. Koncepcijos gali būti skirtingų išvystymo etapų – nuo idėjų su aiškiu planu iki prototipo lygmens.

2025 m. iš viso bus skiriamos **22 premijos**:

- A pakategorėje ekspertų komisija išrinks po vieną kiekvienos kategorijos laureatą ir po vieną prizininką (antros vietos laimėtoją) (t. y. 4 laureatus ir 4 prizininkus);
- B pakategorėje ekspertų komisija išrinks po vieną kiekvienos kategorijos laureatą ir po vieną prizininką (antros vietos laimėtoją) (t. y. 4 laureatus ir 4 prizininkus);
- viešo balsavimo būdu visose kategorijose bus išrinkta dar po vieną kiekvienos pakategorės laureatą (t. y. iš viso 2 laureatai);

¹ Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kosovas*, Šiaurės Makedonija, Juodkalnija ir Serbija.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

² Kategorijos atspindi Europos Komisijos [komunikate](#) dėl naujojo europinio bauhauzo išdėstytą viziją, suformuluotą remiantis suinteresuotųjų subjektų indėliu, principu „iš apačios į viršų“ grindžiamame iniciatyvos kūrimo etape.

- A pakategorėje ekspertų komisija išrinks 4 NEB įperkamo būsto premijų laureatus visose kategorijose.

4. PREMIJOS

Laureatai ir prizinininkai gaus piniginę premiją:

- **30 000 EUR** – Naujojo europinio bauhauzo čempionų pakategorės (A pakategorės) laureatai;
- **15 000 EUR** – Kylančių naujojo europinio bauhauzo žvaigždžių pakategorės (B pakategorės) laureatai;
- **20 000 EUR** – Naujojo europinio bauhauzo čempionų pakategorės (A pakategorės) prizinininkai;
- **10 000 EUR** – Kylančių naujojo europinio bauhauzo žvaigždžių pakategorės (B pakategorės) prizinininkai;
- **30 000 EUR** – NEB įperkamo būsto premijų laureatai.

Kiekvienas laureatas ir prizinininkas ne tik gaus piniginį prizą, bet ir galės pasinaudoti Europos Komisijos teikiamu komunikacijos paketu (pvz., reklama Europos Komisijos socialinės žiniasklaidos paskyroje ir interneto svetainėse, pagalba sukurti trumpą vaizdo įrašą ir parama projektams populiarinti).

5. KETURIOS KATEGORIJOS

Ryšio su gamta atkūrimas

Mus domina įkvepiantys pavyzdžiai – gražūs, tvarūs ir įtraukūs projektai, kuriais žmonės ir bendruomenės priartinami prie gamtos, prisidedama prie natūralių ekosistemų atkūrimo ir užkertamas kelias biologinės įvairovės nykimui arba raginama persvarstyti savo santykį su gamta iš perspektyvos, orientuotos į gyvenimą, o ne vien į žmogų.

Pavyzdžiai gali būti susiję su fizine vietų pertvarka ir parodyti, kaip nauja, atnaujinta arba atkurta apstatytoji aplinka ir viešosios erdvės gali **prisidėti prie natūralių ekosistemų** (įskaitant dirvožemį ir vandens apytaką) ir **biologinės įvairovės apsaugos, atnaujinimo ir (arba) atkūrimo**. Svarbus fizinės pertvarkos aspektas galėtų būti **gamtinių sprendimų ir medžiagų naudojimas**.

Pertvarka taip pat turėtų skatinti socialinę įtrauktį, pavyzdžiui, įvertinant vietos įperkumą ir prieinamumą, įtraukiant tinkamumo visiems principus, **vietos aplinkos išsaugojimą ir atkūrimą** laikant bendra visos bendruomenės užduotimi, taip pat **žaliosiomis zonomis sujungiant** bendras ir kartu naudojamas atskirų rajonų erdves. Pertvarka turėtų gerinti bendruomenių potyrių kokybę, pavyzdžiui, atsižvelgiant į vietos kultūros tradicijas bei paveldą ir vietos poreikius.

2

Pavyzdžiai taip pat gali parodyti, kaip renginiai, veikla, procesai ir produktai gali **padėti pasijusti gamtos dalimi ir keisti požiūrį į gamtą**. Tai gali būti kaimynų ir vietos iniciatyvos, meninės iniciatyvos ir festivaliai ar kt.

Bendrystės jausmo atgaivinimas

Mus domina įkvepiantys pavyzdžiai – gražūs, tvarūs ir įtraukūs projektai, kurie padeda patirti bendrystės jausmą, suteikti dviasią ar prasmę vietoms, bendruomenėms ar produktams ir kuriuose reiškiasi įvairovė.

Pavyzdžiai gali būti susiję su fizine vietų pertvarka ir parodyti, kaip nauja, atnaujinta, rekonstruota ar atkurta apstatyta aplinka gali **sietis su vietos istoriniu paveldu ir tradicijomis arba su šiuolaikinių demografinių realijų vietos ypatumais, kultūros ir meno dinamika ir gyvensena**. Jie taip pat gali parodyti, kaip atkūrimo procesai gali padėti **atgaivinti bendrystės jausmą arba formuoti į ateitį orientuotus bendruomenių užmojus vietos ar regionų lygmeniu**. Svarbus aspektas galėtų būti erdvių pritaikymas siekiant paskatinti teigiamus **mainus tarp kartų ir bendruomenių kūrimą**.

Pavyzdžiai taip pat gali būti susiję su kuriamais produktais, procesais ar verslo modeliais, **grindžiamais vietos kultūra, tradicijomis, praktine patirtimi, amatais ir šiuolaikine įvairove bei kūrybiškumu**. Tai gali būti mada, baldai ar interjero dizainas, taip pat maistas ar kiti mūsų kasdienio gyvenimo atributai, kurie suteikia bendrystės jausmą vietos mastu.

3

Pirmumas vietoms ir žmonėms, kuriems to labiausiai reikia

Mus domina įkvepiantys pavyzdžiai – gražūs, tvarūs ir įtraukūs projektai, padedantys patenkinti teritorijų, bendruomenių ir žmonių poreikius, kai jiems dėl ekonominių, socialinių ar fizinių ypatumų reikia ypatingo ir neatidėliotino dėmesio.

Pavyzdžiai gali būti susiję su teritorijų ir vietų, be kita ko, nedidelių kaimų, kaimo vietovių, mažėjančių miestų, apleistų miestų rajonų, nebenaudojamų pramonės vietovių, pabėgėlių priėmimo vietų arba vietų, kurias siekiama padaryti prieinamas visiems, fizine pertvarka ir atkūrimu. Tai gali būti plataus užmojo **socialinio ir laikino būsto projektai**, taip pat **pastatų ir jų aplinkos pertvarkymas, atnaujinimas ir atkūrimas siekiant kovoti su segregacija ir izoliacija**. Pavyzdžiais taip pat gali būti siekiama patenkinti konkrečius pažeidžiamiausių grupių ir asmenų, pavyzdžiui, **bėgančių nuo ginkluoto konflikto ir tų, kuriems gresia atskirtis, skurdas arba benamystė**, poreikius.

Pavyzdžiai taip pat gali rodyti, kaip pažangiai taikant **tinkamumo visiems** principą apstatyti aplinkai pertvarkyti galima spręsti žmonėms su negalia kylančias prieinamumo problemas, taip pat palengvinti senėjimo našlą.

Kiti pasiūlymai gali parodyti, kaip **bendruomenės paslaugos**, nauji būdai suburti įvairias bendruomenes (pvz., kelias kartas) ir (arba) sutelkti įvairias funkcijas (būsto, socialinės įtraukties ir kt.) gali padėti rasti **naujų sprendimų konkreitiems poreikiams patenkinti**. Pavyzdžiai taip pat gali būti nuosavybės ir verslo modeliai, pavyzdžiui, **kovos su spekuliacija sistemos, bendradarbiavimo modeliai arba poveikio investicijos**.

Žiedinės pramonės ekosistemos formavimas ir gyvavimo ciklu grindžiamos koncepcijos rėmimas

Mus domina įkvepiantys pavyzdžiai – gražūs, tvarūs ir įtraukūs projektai, padedantys pertvarkyti pramonės ekosistemas siekiant pereiti prie tvaresnės žiediškumo principu grindžiamos praktikos, atsižvelgiant į svarbius socialinius aspektus.

Pavyzdžiai gali būti susiję su konkrečių vertės grandinių elementų – nuo žaliavų gavybos iki atliekų perdirbimo – pertvarka įvairiose ekosistemose: nuo **statybos iki tekstilės ir gyvensenos sektorių** (baldų, dizaino ir kt.). Tinkami pavyzdžiai galėtų būti nauji procesai, naujos medžiagos, tvarūs **gamtiniai sprendimai ir produktai** arba nauji verslo modeliai, teikiantys aiškia naudą dėl tvarumo ir žiediškumo, taip pat gerinantys visų gyvenimo kokybę ir tinkami visiems. Čia turėtų būti atitinkamai įtraukti įperkamo ir socialinės įtraukties aspektai.

Pavyzdžiais gali būti propaguojami nauji ekonominiai modeliai, ypač **socialinėje ir artumo ekonomikoje, taip pat poveikio investicijos**. Pavyzdžiai taip pat gali būti iniciatyvos, kuriomis pertvarkant pramonės ekosistemą arba procesus taip pat prisidėta prie bendro vietovės ar regiono socialinio ir ekonominio vystymosi. Be to, tai gali būti metodai, priemonės ar gairės, kurie palengvina įvairių rūšių prekių ir paslaugų žiediškumo (isi)vertinimą.

6. PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

Paraiškos skirti naujojo europinio bauhauzo premiją (išsamiai užpildyta atitinkama paraiškos forma) turėtų būti teikiamos specialioje NEB premijų platformoje.

Paraiškų teikimo laikotarpis prasidės **2025 m. sausio 14 d.** ir baigsis **2025 m. vasario 14 d. 19:00 (Vidurio Europos laiku)**³.

Paraiškoje reikėtų išsamiai nurodyti, kaip projektas ar koncepcija atitinka **naujojo europinio bauhauzo vertybes ir veikimo principus**. Joje taip pat turėtų būti nurodyti elementai, atspindintys **atitikties reikalavimus ir premijos skyrimo kriterijus**, kurie kiekvienoje pakategorėje šiek tiek skiriasi (žr. toliau).

³ Paraiškų teikimo laikotarpiu Europos Komisija gali priimti sprendimą paraiškų pateikimo terminą pratęsti. Apie sprendimą pratęsti terminą pranešama 2025 m. NEB premijų interneto svetainėje.

Kiekvieną paraišką galima teikti tik vienoje kategorijoje ir vienoje pakategorėje. Kiekvienas paraiškos teikėjas gali teikti kelias paraiškas, jeigu jos susijusios su skirtingais projektais ar koncepcijomis.

Paraiškų teikėjai, kuriuos domina NEB įperkamo būsto premijos, **paraiškos formoje turi nurodyti, kad nori teikti paraišką skirti šią premiją.** Šios premijos reikalavimus atitiks tik užbaigti projektai, pateikti A pakategorėje ir vykdyti vienoje iš ES valstybių narių, kuriais teikiami NEB vertybes ir principus atitinkantys būsto sprendimai.

Kviečiame sekti Naujojo europinio bauhauzo premijų platformą, kurioje rasite daugiau informacijos ir naujienų, o klausimus galite siųsti į platformoje nurodytą funkcinę e. pašto dėžutę.

Kol yra juodraščio būsenos, paraiškos gali būti keičiamos ir atnaujinamos. Teikdami paraišką nelaukite paskutinės minutės, kad išvengtumėte tokiu metu kylančių problemų, pvz., lėto puslapių įkėlimo, kurios yra galimos baigiantis paraiškų teikimo terminui. Vertinimo komitetas nagrinės tik iki oficialaus termino pateiktas paraiškas.

Jei reikėtų daugiau informacijos, paraiškų teikėjai raginami susipažinti su [NEB kelrodžiu](#), kuriame išdėstomos įvairios NEB vertybės ir principai ir nustatomi skirtingi užmojo lygiai.

7. ATITIKTIES REIKALAVIMAMS KRITERIJAI

Toliau išsamiai paaiškinami paraiškų teikėjų ir paraiškų atitikties reikalavimams kriterijai. 1 priede pateikiama lentelė padės patikrinti, ar atitinkate atitikties reikalavimams kriterijus.

Visi **paraiškų** skirti naujojo europinio bauhauzo premiją **teikėjai** turi atitikti toliau išdėstytus kriterijus.

1. Paraišką gali teikti ES gyventojai ir ne ES gyventojai, jeigu jų projektai įgyvendinami ES, Vakarų Balkanuose⁴ arba Ukrainoje.
2. Tam tikriems subjektams (pvz., subjektams, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės pagal Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 29 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 215 straipsnį⁵, ir subjektams, kuriems galioja Komisijos gairės Nr. 2013/C 205/05⁶), taikomos specialios taisyklės. Tokie subjektai negali dalyvauti jokių mastu.
3. Paraiškos teikėjas (-ai) turi būti:
 - a) **A pakategorės** – asmuo (-enys) arba organizacija (-os) (pvz., miestas ar regionas, rėmėjas, organizatorius), turintis (-ys) teisę atstovauti projektui;

⁴ Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kosovas*, Šiaurės Makedonija, Juodkalnija ir Serbija.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

⁵ Pažymėtina, kad oficialus sąrašas pateikiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, o prieštaravimų atveju jo turinys yra viršesnis už [ES sankcijų žemėlapi](#).

⁶ Komisijos gairės Nr. [2013/C 205/05](#) dėl Izraelio subjektų ir jų vykdomos veiklos po 1967 m. birželio mėn. Izraelio okupuotose teritorijose atitikties ES nuo 2014 m. finansuojamų dotacijų, premijų ir kitų finansavimo priemonių teikimo reikalavimams (OL C 205, 2013 7 19, p. 9–11).

- b) **B pakategorės** – asmuo (-enys) arba organizacija (-os), kuris (-ie) yra koncepcijos autorius (-iai). Jeigu koncepciją projektuojant arba kuriant dalyvavo keli bendraautoriai, turi būti nurodomi jie visi. Visi šios pakategorės paraiškų teikėjai, taip pat visi organizacijos, dalyvavusios kuriant atitinkamą koncepciją, atstovai paskutinę kvietimo teikti paraiškas dieną turi būti ne vyresni kaip 30 metų.
4. Paraiškos teikėjui neturėtų būti taikomas draudimas dalyvauti procedūroje dėl vienos ar kelių Finansinio reglamento 136 straipsnyje numatytų priežasčių⁷.
 5. Ieškinio, susijusio su veikla, vykdoma pagal konkurso sąlygas, atveju atsako tik paraiškos teikėjas.
 6. Turi būti nurodytas teisinio atstovo vardas ir pavardė.

Be to, visos **paraiškos** skirti naujojo europinio bauhauzo premiją turi atitikti toliau išdėstytus kriterijus.

7. Paraiška turi būti pateikta per internetinę platformą ne vėliau kaip **2025 m. vasario 14 d. 19:00:00 (Vidurio Europos laiku)**. Paraiškų teikimo laikotarpiu Europos Komisija gali priimti sprendimą paraiškų pateikimo terminą pratęsti. Apie sprendimą pratęsti terminą pranešama 2025 m. NEB premijų interneto svetainėje.
8. Paraiška turi būti parengta anglų kalba.
9. A ir B pakategorėse pateikti projektai ir koncepcijos turi būti įgyvendinami ES, Vakarų Balkanuose arba Ukrainoje. **NEB įperkamo būsto** premijoms taikomos specialios taisyklės. Žiūrėkite toliau pateikiamą lentelę su atitiktis reikalavimams kriterijų paaiškinimais.
10. Skatinama bendradarbiauti su viena arba daugiau šalių, nors projektas ar koncepcija turėtų pirmiausia būti įgyvendinami ES, Vakarų Balkanuose arba Ukrainoje. Jei sudaryta partnerystė, paraiškoje turi būti nurodytas pagrindinis partneris.
11. Paraiškų teikėjai paraiškos formoje turi aiškiai nurodyti premijos kategoriją ir pakategorę (A arba B), dėl kurių teikia paraišką.
12. Dvigubas finansavimas griežtai draudžiamas, todėl ES pinigine premija jau apdovanotų projektų ar koncepcijų šiam konkursui teikti negalima. Tačiau paraiškas dėl projektų ar koncepcijų, kuriems anksčiau buvo skirtas viešasis finansavimas, be kita ko, iš ES (pvz., dotacija), teikti galima, jeigu jie nebuvo apdovanoti pinigine ES premija.
13. Reikalavimus atitinkančias paraiškas, pagal kurias jokiose ankstesnių konkursų pakategorėse ir kategorijose naujojo europinio bauhauzo premija nebuvo skirta, galima teikti pakartotinai, jeigu jose atsižvelgiama į šiose paraiškų teikėjams skirtose gairėse aprašytus taikytinus kriterijus.
14. To paties projekto ar koncepcijos teikti keliose kategorijose arba pakategorėse negalima.
15. Paraiškų teikėjai gali pateikti daugiau kaip vieną paraišką, tačiau kiekviena paraiška turi būti susijusi su skirtingu projektu ar koncepcija skirtingoje kategorijoje ar pakategorėje (žr. 6 punktą). Tos pačios paraiškos du kartus pateikti neleidžiama. Kelios su tuo pačiu projektu ar koncepcija susijusios paraiškos,

⁷ 136 straipsnis, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R1046&from=lt>

- pateiktos skirtingose kategorijose ar pakategorėse, bus laikomos neatitinkančiomis reikalavimų.
16. Turi būti užpildyta visa NEB premijų platformoje skelbiama paraiškos forma, įskaitant visus privalomus laukus. Kiekvienas paraiškos teikėjas taip pat turi pasirašyti pridedamą pareiškimą apie privatumo apsaugą.
 17. Paraiškoje turi būti pateikta pagrindinė informacija apie projektą ar koncepciją ir jų autorius, taip pat:
 - a) **A pakategorės** – bent šešios nuotraukos kartu su atitinkama informacija apie jų autorių teises ir leidimu Europos Komisijai jas naudoti. Jei nuotraukos netinkamos, gali būti pateikta kitokia vaizdinė medžiaga (pvz., diagramos, brėžiniai);
 - b) **B pakategorės** – bent viena koncepcijos nuotrauka arba vaizdinė medžiaga kartu su informacija apie jos autorių teises ir leidimu Europos Komisijai ją naudoti.
 18. Paraiškose turi būti paaiškinta, kaip į projektą ar koncepciją įtraukiamos ir jais propaguojamos naujojo europinio bauhauzo vertybės ir veikimo principai ir kaip dėl jų ilgainiui pagerės žmonių ir bendruomenių gyvenimo kokybė.
 19. Kiekviena paraiška turi būti susijusi su konkrečia vieta arba regionu, turėti aiškia tikslinę grupę ir apibrėžtus tikslus. Joje turėtų būti paaiškinta, kaip projektu ar koncepcija sprendžiamos vietovėje arba regione kylančios konkrečios problemos.
 20. Neatitinkančiais reikalavimų laikomi projektai ar koncepcijos, kurių negalima atkartoti kitomis aplinkybėmis. Galimybė atkartoti – galimybė įgyvendinti ar pritaikyti projektą ar koncepciją kitur, o ne vien kilmės vietoje.
 21. Paraiškos turi atitikti toliau išdėstytus parengtumo ir įgyvendinimo pažangos reikalavimus.
 - a) **A pakategorės projektai paraiškos teikimo metu turi būti visiškai užbaigti**, juose neturėtų trūkti jokių sudedamųjų dalių (fizinių ir (arba) materialių arba nematerialių). Procesai, įrankiai, verslo modeliai, metodai ir kt. iki paraiškos pateikimo dienos turi būti visiškai parengti. Šios pakategorės projektai privalo būti įgyvendinti arba pritaikyti bent vienu konkrečiu atveju.
 - b) **Į B pakategorės premiją pretenduojančios koncepcijos gali būti įvairiuose vystymo etapuose**: nuo ankstyvojo etapo idėjų iki prototipų. Paraiškų teikėjai turėtų pateikti vystymo planą, kuriame būtų išdėstyti numatomi tolesni tos koncepcijos vystymo, populiarinimo ir (arba) įgyvendinimo veiksmai, ypač daug dėmesio skiriant po paraiškos pateikimo einantiems metams. Paraiškoje reikėtų parodyti įsipareigojimą įgyvendinti koncepciją.
 22. Prie paraiškos turėtų būti pridėti dokumentai, iš kurių matyti parengtumo lygis ir pažanga.
 - a) **A pakategorės** paraiškoje turi būti išsamiai nurodyti užbaigtų projektų rezultatai ir išdirbis, pvz., pateikta vertinimo ataskaita, galutinė projekto ataskaita, atitinkami sertifikatai ir kt.
 - b) **B pakategorės** paraiškoje turi būti pateiktas planas, kuriame išdėstyti tolesni vystymo ir įgyvendinimo veiksmai, rodantys įsipareigojimą koncepciją įgyvendinti praktiškai.

NEB įperkamo būsto premijų atitikties reikalavimams kriterijų paaiškinimai

- Paraiškas dėl NEB įperkamo būsto premijų gali teikti tik kurioje nors ES valstybėje narėje vykdytus projektus, kuriais pateikiami tvaraus, įtraukaus ir įperkamo būsto sprendimai, A pakategorėje pateikiantys paraiškų teikėjai.
- Paraiškų teikėjai pildydami paraiškos formą turi nurodyti, kad juos domina ta konkreti premija.
- Su ta paraiška taip pat bus galima dalyvauti pagrindiniame 2025 m. NEB premijų konkurse A pakategorėje pagal tą kategoriją, pagal kurią paraiškos teikėjas pateikė paraišką. Vis dėlto vienai paraiškai gali būti skirta tik viena premija – arba pagrindinio konkurso, arba NEB įperkamo būsto premija. Vienam projektui abi premijos negali būti skirtos.

8. PREMIJOS SKYRIMO KRITERIJAI

Galutinį surinktų taškų skaičiumi pagrįstą sąrašą ir atrinktus laureatus patvirtina vertinimo komitetas, kurio nariai yra Europos Komisijos atstovai. Šis komitetas yra visapusiškai atsakingas už tinkamo konkurso vykdymo ir galutinių rezultatų užtikrinimą.

Paraiškų kokybę vertins nepriklausomi išorės ekspertai, remdamiesi toliau nurodytais premijos skyrimo kriterijais. Už paraiškos kokybę daugiausia gali būti skiriama 100 taškų. Pagal kiekvieną kriterijų turi būti surinkta bent 50 proc. taškų. Į finalininkų sąrašą gali būti įtrauktos tik šiuos minimalius reikalavimus tenkinančios paraiškos.

8.1. Visų pakategorių (A ir B) premijos skyrimo kriterijai

- a) Pavyzdinis pobūdis atsižvelgiant į tris **pagrindines** naujojo europinio bauhauzo vertybes (40 taškų iš 100):
 1. **Tvarumą:** aplinkosaugos požiūriu – pavyzdžiui, mažinant žmonių veiklos poveikį aplinkai, skatinant žiedžiškumą ir ekologinį projektavimą, įgyvendinant gamtos procesais pagrįstus sprendimus, stabdant biologinės įvairovės nykimą ir skatinant ekonominę veiklą, kuria propaguojamas išsaugojimas, atkūrimas ir gyvavimo ciklu grindžiama mąstysena. Šis kriterijus neapima socialinio ir finansinio tvarumo (pavyzdžiui, projekto priežiūros ar finansavimo).
 2. **Įtrauktį:** įvairiais aspektais nuo prieinamumo ir įperkamumo visiems, įtraukaus valdymo ir tinkamumo visiems. To siekiama, be kita ko, vertinant įvairovę, skatinant kartų mainus, sprendžiant teritorinės segregacijos ir izoliacijos problemas, remiant pažeidžiamus bendruomenės narius ir didinant visų žmonių socialinės sąveikos galimybes.
 3. **Estetiką ir žmonių potyrių kokybę:** remiantis dizainu ir emocijomis ir (arba) kultūrine nauda, pavyzdžiui, randant sąsajų su vietovės ypatybėmis, puoselėjant bendrystės jausmą per prasmingą patirtį arba įtraukiant naujas ilgalaikes kultūrinės ir socialinės vertybes.

- b) Pavyzdinis pobūdis atsižvelgiant į tris pagrindinius naujojo europinio bauhauzo veikimo principus (35 taškai iš 100):
1. **Dalyvavimu grindžiamą procesą:** bendruomenių, kurioms projektas daro poveikį, įsitraukimą bendro projektavimo, sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo etapuose, vietos bendruomenių įgalėjimą.
 2. **Įvairių lygių įsitraukimą:** veiksmingus mainus: tiek horizontalius – su kolegomis, tiek vertikalius – su kitais subjektais, veikiančiais skirtingu mastu; panašių tikslų siekiančių įvairių lygmenų suinteresuotųjų subjektų ryšius.
 3. **Tarpdalykį požiūrį:** įvairių sričių specialistų ir žinių įtraukimą, taip pat kliovimąsi neakademinės bendruomenės narių ir visuomenės žiniomis.
- c) **Naujoviškumo aspektas**, palyginti su vyraujančia praktika (10 taškų iš 100).
- d) Didelės galimybės **pritaikyti ir atkartoti** skirtingomis aplinkybėmis (pvz., metodiką, sprendinius ir patirtį) (5 taškai iš 100).

8.2. Konkrečių pakategorių premijos skyrimo kriterijai

A pakategorė. „Naujojo europinio bauhauzo švietimo čempionai“

Įrodyti projekto **rezultatai, išdirbis ar poveikis**, atsižvelgiant į jo tikslus ir su atitinkama kategorija susijusius lūkesčius. Atsižvelgiama į projekto naudą tiesioginiams ir netiesioginiams naudos gavėjams. Projektu taip pat turėtų būti parodyta, kaip vietos lygmeniu sprendžiami pasauliniai uždaviniai (10 taškų iš 100).

B pakategorė. „Kylančios naujojo europinio bauhauzo žvaigždės“

Koncepcijos vystymo plano aktualumas, kokybė ir pagrįstumas, ypatingą dėmesį skiriant metais po paraiškos pateikimo numatytiems veiksams. Plane turėtų būti išdėstyti numatomi rezultatai ir nauda tiesioginiams ir netiesioginiams naudos gavėjams. Rezultatus ir naudą reikėtų aiškiai susieti su koncepcijos tikslais ir su atitinkama kategorija susijusiais lūkesčiais. Koncepcija turėtų būti parodyta, kaip vietos lygmeniu sprendžiami pasauliniai uždaviniai (10 taškų iš 100).

8.3. Papildomi premijos skyrimo kriterijai

Atsižvelgusi į paraiškų eiliškumą pagal pirmiau nurodytus premijos skyrimo kriterijus, galutinai atrinkdama laureatus (rekomenduodama, kuriuos finalininkus skelbti nugalėtojais) vertinimo komisija atsižvelgs ir į šiuos papildomus kriterijus:

- (i) geografinę įvairovę,
- (ii) paraiškų, susijusių su fizine apstatytos aplinkos pertvarka (investicijomis į infrastruktūrą) ir kitokia pertvarka (investicijomis į veiklą), pusiausvyrą,
- (iii) aplinkybių įvairovę (miesto ar kaimo vietovės, smulkus ar stambesnis mastas ir kt.).

Siekdama geografinės įvairovės, vertinimo komisija užtikrins, kad tarp visų kategorijų ir pakategorių laureatų, taip pat atsižvelgiant į viešo balsavimo rezultatus ir NEB įperkamo būsto specialiąsias premijas, nė vienai ES valstybei narei, Vakarų Balkanų šaliai arba Ukrainai nebūtų atstovaujama daugiau kaip du kartus.

9. ATRANKOS PROCESAS

Laureatų atranką organizuoja ir tikrina iš Europos Komisijos atstovų sudarytas vertinimo komitetas. Komitetas užtikrins, kad būtų laikomasi taikomų taisyklių, be kita ko, susijusių su interesų konfliktu. Pats komitetas paraiškų nevertina.

Atranka bus vykdoma keliais etapais.

9.1. Atitikties reikalavimams patikra (numatoma 2025 m. vasario–kovo mėn.)

Vertinimo komitetas peržiūrės visas paraiškas ir įvertins jų atitiktį reikalavimams remdamasis 8 punkte nurodytais kriterijais.

9.2. Kokybės vertinimas (numatomas 2025 m. kovo–balandžio mėn.)

Paraiškas vertins Europos Komisijos tarnybų atrinkti išorės ekspertai. Siekdama juos atrinkti, Europos Komisija paskelbė kvietimą pareikšti susidomėjimą, kad rastų ekspertų, turinčių reikiamos kompetencijos, susijusios su naujuoju europiniu bauhauzu (subalansuotos įvairios kompetencijos tvarumo, įtraukties ir estetikos srityse). Atrankos procesu taip pat buvo užtikrinta lyčių ir geografinė pusiausvyra. Tokie ekspertai niekaip negali dalyvauti teikiant paraiškas dalyvauti naujojo europinio bauhauzo premijų konkurse arba turėti susijusių interesų (interesų konfliktas).

Atrinkti ekspertai vertins paraiškas ir skirs taškus remdamiesi 8 punkte nurodytais premijos skyrimo kriterijais. Kiekvieną reikalavimus atitinkančią paraišką vertins du skirtingi ekspertai.

9.3. Finalininkų sąrašo sudarymas

Į **finalininkų sąrašą** bus įtraukta po tris geriausiai įvertintas kiekvienos kategorijos ir pakategorės paraiškas, t. y. finalininkų bus bent 24. Tada finalininkų sąrašas bus papildytas laikantis toliau išdėstytų taisyklių.

- **Geografinis atstovavimas:** jeigu kuriai nors ES valstybei narei, Vakarų Balkanų šaliai partnerei arba Ukrainai neatstovaujama tarp 24 geriausių paraiškų, į finalininkų sąrašą bus įtrauktas geriausiai įvertintas reikalavimus atitinkantis tos šalies arba šalies partnerės projektas.
- **NEB įperkamo būsto premijos:** jei sąrašė nėra bent šešių reikalavimus atitinkančių paraiškų skirti NEB įperkamo būsto premiją, bus įtrauktos kitos likusios geriausiai įvertintos reikalavimus atitinkančios paraiškos skirti šią premiją, kol bus pasiekti ne mažiau kaip šeši finalininkai.

Šios taisyklės taikomos, jeigu geriausiai įvertinta (-os) paraiška (-os) atitinka visus atitikties reikalavimams kriterijus ir surinko minimalų kokybės taškų skaičių, t. y. bent 50 proc. taškų kiekvienoje premijos skyrimo kriterijų kategorijoje.

Jeigu finalininkų paraiškų iš viso daugiau nei 50, vertinimo komitetas gali dar kartą peržiūrėti sąrašą ir jį sutrumpinti pagal reikalavimus, griežtai atsižvelgdamas į šiuos kriterijus:

- (i) už konkrečios paraiškos kokybės vertinimą atsakingų dviejų ekspertų skirtų taškų vidurkj,
- (ii) geografinę įvairovę,
- (iii) paraiškų, susijusių su fizine apstatytos aplinkos pertvarka (investicijomis į infrastruktūrą) ir kitokia pertvarka (investicijomis į veiklą), pusiausvyrą,
- (iv) aplinkybių įvairovę (miesto ar kaimo vietovės, smulkus ar stambesnis mastas ir kt.).

9.4. Viešas balsavimas internetu (numatomas 2025 m. birželio mėn.)

Siekiant nustatyti kiekvienos pakategorės publikos laureatą (bus renkami du publikos laureatai), finalininkų paraiškos bus paskelbtos NEB premijų interneto svetainėje, kurioje už jas bus galima balsuoti viešai. Balsuoti galės visi asmenys ir subjektai, turintys galiojantį e. pašto adresą, o balsavimas vyks naudojantis saugia internetine sistema. Kiekvienas balsuotojas galės balsuoti už dvi kiekvienos pakategorės paraiškas (vienas balsuotojas galės balsuoti už ne daugiau kaip 4 paraiškas). Premija bus skirta daugiausia balsų surinkusioms kiekvienos pakategorės paraiškoms.

9.5. Vertinimo komisijos vertinimas (numatomas 2025 m. birželio mėn.)

Finalininkų paraiškas vertins galutinė ekspertų komisija. Tie ekspertai bus atrinkti siekiant užtikrinti subalansuotą kompetencijos įvairovę atsižvelgiant į tris naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos aspektus (tvarumą, įtrauktį ir estetiką). Taip pat bus atsižvelgiama į lyčių ir geografinę pusiausvyrą. Be to, nariai patvirtins, kad neturi interesų konfliktų, susijusių su bet kuria finalininkų paraiška.

Galutinė vertinimo komisija pasiūlys 20 geriausių kiekvienos kategorijos ir pakategorės projektų ir koncepcijų, įtraukdama laureatus ir prizininkus, taip pat keturis NEB įperkamo būsto premijų laureatus. Šie sprendimai bus grindžiami paraiškų kokybe ir visais susijusiais papildomais kriterijais, išdėstytais 8 punkte „Premijos skyrimo kriterijai“.

Galutinė komisija veiks bendro sutarimo principu. Nuolat išsiskiriant nuomonėms, sprendimai gali būti priimti paprastąja balsų dauguma.

9.6. Rezultatų nustatymas (numatomas 2025 m. liepos mėn.)

Vertinimo komitetas pirmiausia patikrins, ar visas procesas vyko tvarkingai, peržiūrės viešo balsavimo rezultatus bei vertinimo komisijos pasiūlymą ir sudarys atrinktų nugalėtojų sąrašą (iš viso 22 nugalėtojų – laureatų ir prizininkų).

Kiekvienas laureatas premiją gali gauti tik kartą, t. y. per viešą balsavimą arba pagal vertinimo komisijos rekomendaciją. Jeigu bet kuris iš dviejų publikos laureatų patenka į galutinės vertinimo komisijos siūlomą galutinį 20 geriausiai įvertintų paraiškų sąrašą, vietoj jų bus įtraukta antra geriausiai įvertinta tos pačios pakategorės ir kategorijos paraiška. Tai taikoma ir NEB įperkamo būsto premijoms.

Europos Komisija premijas atrinktiems laureatams ir prizininkams skirs atsižvelgdama į vertinimo komiteto rekomendacijas.

10. PREMIJOS TEIKIMO ATŠAUKIMAS

Komisija gali atšaukti konkursą arba nuspręsti neskirti bet kurios arba visų kategorijų premijos neprisiimdama įsipareigojimų atlyginti dalyvių nuostolius, jeigu: a) negauta nė vienos paraiškos, b) vertinimo komitetas negali išrinkti kiekvienos kategorijos ir pakategorės laureato, c) laureatai neatitinka reikalavimų arba jiems draudžiama dalyvauti konkurse.

11. SUTEIKTOS PREMIJOS ATŠAUKIMAS

Komisija gali atšaukti suteiktą premiją ir susigrąžinti visas išmokėtas sumas, jeigu sužino, kad: a) premija buvo gauta pateikus melagingą informaciją, sukčiaujant arba korupciniais būdais; b) laureatas neatitiko reikalavimų arba jam turėjo būti draudžiama dalyvauti konkurse; c) laureatas šiurkščiai pažeidė savo įsipareigojimus pagal pirmiau išdėstytas šio konkurso taisykles.